

Naša nova država
je naša s polno
močjo in v hvalnem
slovesu naša država
je naša s polno
močjo in v hvalnem
slovesu naša država

Naša nova država
je naša s polno
močjo in v hvalnem
slovesu naša država
je naša s polno
močjo in v hvalnem
slovesu naša država

Naša nova država
je naša s polno
močjo in v hvalnem
slovesu naša država
je naša s polno
močjo in v hvalnem
slovesu naša država

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posredniki št. 44
in v tiskarstvu in pri
gospodu Novak-u so
velikim tisku po 10 h.

Recepti se ne vro-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za omenjena se plačuje
od navadne vrednosti,
če se natisne enkrat,
po 10 h, dvakrat 20 h,
trikrat 30 h.

Kavarni se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 44.

V Mariboru, dne 3. novembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Novi lovski zakon.

Opravični red našega deželnega zbora je zelo pomanjkljiv in kakor ustvarjen za nemarnost sedanje nemške večine. Slovenska manjšina ne more premeniti obstoječega reda, ravno ker je manjšina, a večina ga noče. Sedaj sedijo deželni poslanci že nad en mesec v Gradcu, toda vse delovanje je obstalo le v predlogih in vprašanjih (interpelacijah) poslancev ter v poročilih deželnega odbora. Do tega, da bi se kaj sklenilo, da bi se ustvarila postava, še ni prišlo, če izvzamemo sklepe, da si nekatere občine smejo povišati občinske doklade. Ker se bo državni zbor, kakor se čuje, otvoril dne 17. novemb., sploh naš deželni zbor ne bo mogel temeljito pretresti in razpravljati o stavljenih predlogih. Vse bo moralo iti hitro in naglo, mnogo reči bo še prišlo komaj pri prihodnjem zasedanju na vrsto v obliki poročil. Tako je delovanje sedanje večine v deželnem zboru, in naša dolžnost je, spomniti volilce, da so tudi Stiger, Ornič, Stallner, Erber in baron Moscon pri tej večini, ki tako slabo izvršuje svojo dolžnost. Slovenska manjšina ne more drugega storiti, nego razkrivati napake sedanje večine ter opominjati volilce, naj drugokrat ne volijo več poslancev kakor je Stiger, ki je tudi pristopil k večini, ker je tam bolj neskrbno življenje.

Pričakovati je, da bo še vendar le letos prišel v pretres novi lovski zakon. Kmečki poslanci so tako dolgo silili in govorili, da je deželni odbor deželnemu zboru predložil načrt za novi lovski zakon. Mnogo sicer ne

obeta ta zakon, a vendar je zopet korak naprej, in naši poslanci gotovo ne bodo nehali, dokler se ne ugodi v tej stvari željam kmet-skega ljudstva. Že pri razpravi o predloženem načrtu morajo povzdigniti svoj glas za kmet-ske svoje volilce.

V novem zakonu se vedno stoji pod varstvom lovskega zakona jelen, srna, divja koza, zajec, jazbec in fazan, to se pravi, na nje ne sme streljati, kdor nima lova. Ta divjačina je škodljiva poljedelskim in vinogradniškim nasadom, zato mora biti zahteva slovenskih kmet-skih poslancev, da pridejo izpod varstva lovskega zakona.

Primeren je § 41 novega zakona, da se šteje vsakršne divjačine, ki dela škodo, mora zmanjšati, ako to zahteva občinski zastop in ako politična oblast to zahtevo odobri. Še boljši pa je § 42. Ta dovoljuje, da lahko občina, kjer je vsaj 5 odstotkov zemljišča nasajenega z vinogradom, sklene, da se zajci do zadnjega postrele. Sklep se mora naznaniti politični oblasti, ki ga mora potrditi, če je bil sklep veljavno storjen. Samo spopolniti se mora ta točka. Tudi občinam, kjer se posestniki pečajo s sadjarstvom, se mora priznati ista pravica. In ne samo zajec, ampak tudi fazan se mora vzprejeti v določbo! Na Murskem polju in na Dravskem polju je fazan še večji škodljivec nego zajec in tudi temu se mora priti do živega! Za varstvo gozdov je postavljen § 43, po katerem bodo občine tudi lahko dosegle, da se iztrebi divjačina, ki dela gozdnim nasadom škodo.

Drugi odtavek § 52 pa je jako neume-

sten. Tam se izreka, da sme samo posestnik lova streljati živali kakor so: lisica, podlasica, dihur, veverica, vidra, vrana itd. Ta odstavek naj se spremeni tako, da bo smel te živali vsakdo streljati, ki ima orožni list. Za lovca nimajo imenovane živali skoro nobene vrednosti, s prepovedjo pa pridejo samo poštene ljudje nepotrebno do občutnih kazni in zaporov. Z drugim odstavkom § 52 torej proč!

Pri odškodninah, ki se terjajo za poškodovanje po divjačinah, bo sodil po novem zakonu odbor iz treh mož. Predsednika in njegovega namestnika imenuje politična oblast, vsaka stranka pa svojega zastopnika.

Kazni so po novem zakonu previsoke, in sicer danarne globe kakor njihova spreminitev v ječo. Tukaj morajo kmet-ski poslanci predlagati najbolj mile kazni.

O načrtu novega zakona se bo razpravljalo in sklepalo morda že prihodnje dni. Kmetje, ki imajo kave želje, naj jih naznanijo takoj poslancem v Gradcu. Kot naslov napišite ime N. N., deželni poslanec, Gradec, deželni zbor.

Kadar bo postava sklenjena in dobila najvišje potrditve, bomo vsaj važnejše točke objavili v listu doslovno.

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 29. okt. 1904.

V seji dne 26. m. mes. je poslanec dr. Ploj s tovaršji predlagal podporo za občino Jiršovce, katere posestniki so trpeli vsled tčse in povodnji veliko škodo.

Listek.

Po potu molitve in spoznanja.

(Pripoved. — Iz hrvatskega prevel I. V. Starogorski.)

I.

Ob vzhodu Golijskih planin stoji prostrana tovarna za porcelan, last gospoda Vladka Milovića. Tovarno je v zadnjem času postavil gospod Milović; obilo porcelanaste zemlje blizu železniške proge in dobri delavci store, da je tovarna procvitala. Njen šum in ropot je motil tibi mir v oni okolici.

Gospod Milović je umel svojo stvar, bil je nadarjen podjetnik. Znal je dvigniti svojo tovarno in nje izdelke do višine. V času, ko se vrši naša pripoved, je gledal ponosno in radostno na sad svojega truda. Njegovo delo je bilo spoštovano in iskano in ko je na obrtniški razstavi dobil za svoje proizvode prvo darilo, so naročevali njegove izdelke tudi iz tujine.

Gospa Milovičeva je bila mala, nežna gospe in zraven tega skromna. Zato jo je bolel možev preveliki ponos, ki je malone prestopal v napuh. Ko mu je ona z lepimi besedami govorila, da je Bog začetek vsega dobrega, se je mož porogljivo nasmejal:

»Lahko je bilo Bogu dati svoj blagoslov,

ker sem se jaz mučil, oprezno in modro izvajal svoje načrte!«

Vendar se ni protivil, da je »njegova Lilijska« pobožna. Saj so vse žene bogaboječe, zato je dejal, da je bogaboječnost samo za žene. Za njega, modrega in učenega človeka bi bilo to gotovo smešno.

Gospa Lilijska se je preverila, da z nogo-varjenjem ne gane svojega brezvernega soproga. Zato se loti sredstva, ki tolaži vsako bogaboječo dušo in jo vodi tudi k svojemu cilju — to je z molitvijo. Pobožna gospa je klečala vsaki dan s svojim štiriletnim sinčkom Milanom pred sliko sv. Družine, da s svojo vročo molitvijo, podpirana s prošnjo nedolžnega svojega deteta, izprosi od Boga spreobrnjenje svojega soproga, ki je v sreči pozabil svojega Stvarnika.

Bil je lep, topli dan meseca junija. Po dolgotrajnem deževanju se pokaže nebo zopet v svoji lepoti, in žarko sonce greje ljubko vesoljni svet. To so dnevi, ko človeška srca bijejo živahnejše, ker ga greje božje sonce, počasi mu temne oblake raz čelo.

No, gospod Milović je bil danes vkljub lepemu vremenu srdit. Brzjavka, ležeča na mizi, ga je klicala v glavno mesto radi nujnih poslov. Ali njegovo nevoljo ni vzbujala brzjavka, ampak to, ker se je odločil, da se popelje z mnogobrojnim društvom na jutrejšno

zabavo. Zapove, da se mu pripravi prtijaga, a ženi reče, da radi posla nemore na zabavo.

Gospa Lilijska mu reče, da ga hoče spremljati do železnice. Takoj po obedu se podasta k železnici, oddaljeni četrte ure. Slugo s prtijago pošljeta naprej. Približno na pol poti, pri malem mostu, ki je vodil preko globoke vode, se ustavi tovarnar in reče svoji soprogi:

»Vroče je in dolga pot bi ti lahko škodovala. Najbolje je, da se tukaj razideva.«

»Bog te čuvaj na potovanju in vrni mi te zdravega«, odvrne žena. Objemši in poljubivši se, ide Milović z brzim korakom proti kolodvoru.

»Iti hočem kraj reke po livadi«, vzklikne še gospa za soprogom. »Tam pri brvi te počkam, dokler vlak ne pojde mimo. Ko se popelješ, mi zamahni.«

»Dobro, dobro«, odvrne mož.

Za nekaj časa dospje Milović na kolodvor in stopi v voz. Tam najde mlade sopotnike, znanca.

Sede zraven okna in drži pripravljen žepni robec, da zamahne svoji soprogi.

Dvesto korakov od mosta, kjer sta se razšla, stoji gospa Lilijska na ozki brvi in neprestano maha s svojim robcem. Lahen vetrič pa se igra z njenimi svetlimi krili.

»Samo da se ni postavila na ono trhlo